

Kaasrahanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

Õiglase Ülemineku Fondi projekti 2021-2027.6.01.23-0095

“Ida-Viru täiendkoolituse mahu suurendamine ning uute tasemeõppe õppekavade arendamine ja käivitamine kutse- ja kõrghariduses”

PROJEKTIAUDIT

toetuse saaja: Haridus- ja Noorteamet
rakendusüksus: Riigi Tugiteenuste Keskus

Lõpparuanne

JTF-3/2025

17.02.2026

RAHANDUSMINISTEERIUM

KOKKUVÕTE AUDITI TULEMUSTEST

Auditi tulemus:

Auditi töörühm jõudis auditi toimingute läbiviimise tulemusena järeldusele, et toetuse saaja tegevus projekti rakendamisel on olulises osas¹ vastavuses kehtivate õigusaktidega.

Märke struktuuritoetuse registris²:

➤ märkustega, olulised tähelepanekud.

Oluline tähelepanek toetuse saajale:

[Tähelepanek 1.1 - Toetuse saaja on abikõlblikuks lugenud kulu, mis ei ole põhjendatud.](#)

Projekti audit on läbi viidud vastavuses ülemaailmsete siseauditi standarditega.

Projekti audit lõpparuanne avalikustatakse Rahandusministeeriumi koduleheküljel.

Täname auditeeritavat auditi läbiviimise ajal osutatud kaasabi, vastutulelikkuse ja koostöö eest.

¹ Auditi töörühm on teostanud auditi toimingud asjatundlikult ja nõutava ametialase hoolsusega. Auditi tulemusena antakse auditeeritud objekti kohta **põhjendatud kindlustunne**, võttes arvesse võimalikku auditi riski, et isegi suhteliselt olulised ebatäpsused võivad jääda avastamata.

² **Olulised tähelepanekud** on leiud, mis omavad või võivad omada finantsmõju (st abikõlbmatud kulud). **Väheolulised tähelepanekud** on leiud, mis ei oma finantsmõju, kuid mille lahendamine aitab toetuse saajal vähendada riske projekti edukal elluviimisel.

A - OSA

1. Auditi objekt ja auditeeritud kulud

1.1 PROJEKTI ÜLDANDMED	
Rakenduskava	Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava perioodiks 2021-2027
Prioriteetne suund	2021-2027.6 Õiglane üleminek
Meede	2021-2027.6.1 (EK nr 8.1) Õiglane üleminek
Projekti number struktuuritoetuse registris (edaspidi SFOS)	2021-2027.6.01.23-0095
Projekti nimetus	Ida-Viru täiendkoolituse mahu suurendamine ning uute tasemeõppe õppekavade arendamine ja käivitamine kutse- ja kõrghariduses
Toetuse saaja ja partnerid:	Haridus- ja Noorteamet (toetuse saaja) Tallinna Tehnikaülikool (partner auditi ulatuses) Tartu Ülikool (partner auditi ulatuses) Haridus- ja Teadusministeerium (partner auditi ulatuses)
Taotluse rahuldamise otsuse (otsuse muutmise) number ja kuupäev	Haridus- ja teadusministri käskkiri nr 1.1-2/23/339, 06.12.2023; Käskkirja muutmise käskkiri nr 1.1-2/24/254, 26.08.2024.
Rakendusüksus	Riigi Tugiteenuste Keskus
Projekti kulude abikõlblikkuse periood	01.01.2023 – 31.08.2029
1.2 AUDITI LÄBIVIIMISE INFO	
Alus	Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 27 lõige 3 ning Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakonna toetuse auditeerimise 2025. a tööplan ³ .
Eesmärk	Hinnang struktuuritoetuse eesmärgipärasele ja õiguspärasele kasutamisele vastavalt Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022 määruse nr 53 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika fondide vahendite kasutamise auditeerimine“ § 3 lõikele 1.
Auditi läbiviijad	Egle Sgirka, Rahandusministeerium, finantskontrolli osakond, II auditi talituse audiitor (töörühma liige); Pilleriin Masing, Rahandusministeerium, finantskontrolli osakond, II auditi talituse juhtivaudiitor (auditi juht); Henry Kibin, Rahandusministeerium, finantskontrolli osakond, nõunik (auditi eest vastutav isik).
Auditi läbiviimise aeg	18.11.2025 – 17.02.2026
Metoodika	Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakonna “Projekti auditi käsiraamat”.

³ Tööplan koostatakse lähtuvalt statistilise valimi moodustamise metoodikast, mille kohaselt on kõikidel projektidel võrdne võimalus valimisse sattuda.

Auditi toimingud	Auditi toimingute käigus viidi läbi järgneva analüüs ja hindamine: <ul style="list-style-type: none">• projekti tegelik teostamine,• projekti rakendamist kajastav dokumentatsioon,• kulude abikõlblikkus,• projektiga seotud raamatupidamise korraldus,• ühtekuuluvuspoliitika fondide sümboolika kasutamine.				
Valimi metoodika	Auditeerimiseks moodustati maksetaotluse kuludokumentidest valim. - VMT nr PO39426 üldkogum oli 908 kulurida summas 1 090 279,61 €; - valimi moodustamiseks kasutati statistilist valimi koostamise meetodit (<i>monetary unit sampling</i>); - valimi suurus oli 30 kulurida summas 275 172,24 €.				
1.3 AUDITEERITUD KULUD (auditi ulatus)					
Deklareeritud kulude aluseks olevad väljamaksed (väljamaksetaotluse SFOS nr, kuupäev, abikõlblik summa eurodes)	PO39426, 27.03.2025, 1 090 279,61 eurot				
Toetuse ja omafinantseeringu osakaal abikõlblikest summadest (%)	Toetus (JTF): 70% Riiklik kaasfinantseering: 30%				
Valimi suurus (eurodes; % deklareeritud abikõlblikust summast) ⁴	275 172,24 €; 25,24%				
Tuvastatud abikõlbmatud kulud (eurodes): 1 909,22 eurot (tähelepanek nr 1.1).					
Väljamaksetaotluse number: PO39426	TOETUS			OMA-FINANTSEERING	KOKKU
	Kokku	EL fond	riiklik toetus		
Abikõlbmatu summa auditeeritud kuludes (eurodes)	1 909,22	1 336,45	572,77	0,00	1 909,22
Leitud vea määr (%) ⁵	0,69%				

⁴ Kui ei auditeeritud valimi alusel, märgitakse valimi suuruseks väljamaksetaotluse summa eurodes ja auditeeritud kulude osakaaluks 100%.

⁵ Abikõlbmatute kulude osakaal tegelikult auditeeritud kuludest (%). Kui auditeeriti valimi alusel, siis abikõlbmatute kulude osakaal valimi mahust.

2. Piirangud

Käesolev aruanne on koostatud sõltumatuse ja objektiivsuse põhimõtetest lähtudes.

Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused § 10 punkti 8 alusel on toetuse saaja kohustatud andma audiitori kasutusse tema nõutavad andmed ja dokumendid ning võimaldama audiitoril viibida projektiga seotud ruumides ja territooriumil. Eelnevast tulenevalt järeldavad audiitorid, et kõik auditi käigus esitatud andmed ning muu suuline ja kirjalik teave kajastavad projekti raames teostatud tegevusi korrektselt ja tegelikkusele vastavalt ning on piisavad projektidele hinnangu andmiseks. Täiendava, audiitoritele mitteesitatud / mitteteadaoleva informatsiooni korral oleksid audiitorite järeldused võinud olla teistsugused.

3. Järeltegevused

Toetuse saajal tuleb arvestada auditi aruande B-osas esitatud tähelepanekute ja soovitustega. Soovituste rakendamise osas teostab seiret ning viib läbi järeltegevusi rakendusüksus. Järeltegevuste tulemustest annab rakendusüksus tagasisidet SFOS-i vahendusel.

Auditeeriv asutus (AA) koondab korraldusasutuselt, rakendusasutuselt ja rakendusüksuselt saadud informatsiooni soovitude rakendamise kohta ning vajadusel küsib täiendavat informatsiooni.

Vajadusel viiakse läbi järelaudit.

B-OSA

AUDITI TULEMUSED

1. Toetuse eesmärgipärane kasutamine

Toetust on kasutatud olulises osas otstarbekalt ja sihipäraselt, vastavalt projekti eesmärkidele ja rakendamise tingimustele. Puudusi tuvastati kulude abikõlblikkuse arvestuses ning toetuse andmise tingimuste järgimise osas.

Oluline tähelepanek 1.1 – Toetuse saaja on arvestanud abikõlblikuks kulu, mis ei ole põhjendatud. Tuvastatud abikõlbmatu kulu summas 1 909,22 eurot (auditi ulatuses).

Projekti toetuse andmise tingimuste⁶ (edaspidi TAT) punkti 9.1 kohaselt loetakse kulud abikõlblikeks, kui need on vajalikud TAT-s nimetatud tegevuste elluviimiseks ning vastavad ühendmääruse⁷ §-s 15 sätestatud tingimustele. Vastavalt ühendmääruse § 15 lõike 1 punktile 1 on kulu abikõlblik muuhulgas siis, kui see on põhjendatud. Kulu loetakse põhjendatuks, kui see on sobiv, vajalik ja tõhus ette nähtud tulemuste saavutamiseks ning see tekib TAT-s nimetatud toetatavate tegevuste käigus⁸. Kulu on sobiv, kui see vähemalt soodustab projekti tulemuste saavutamist. Kulu on vajalik, kui projekti tulemust ei ole võimalik saavutada muu kuluga, mis on vähemalt sama efektiivne. Kulu on tõhus, kui selle maksumus kajastab parimat võimalikku suhet kasutatud vahendite ja saavutatud tulemuste vahel.

Toetuse saaja Haridus- ja Noorteamet korraldas projekti raames ürituse, mille tarbeks telliti lepingu nr 1.6-5/24/243 alusel 400 inimesele toitlustusteenus ettevõttelt Alex Catering OÜ. Üritusele registreerus kokku 334 isikut ning osales 215 isikut. Samas toitlustusteenuse arve esitati ja tasuti 400 inimese eest kogusummas 10 814,08 eurot koos käibemaksuga. Järelikult tasuti toitlustusteenuse eest 66⁹ inimese võrra rohkem, kui oli üritusele registreerunud. Kulu loeti projekti vahenditest täies ulatuses abikõlblikuks.

Audiitorite hinnangul ei ole toitlustusteenuse tellimine ja selle eest tasumine 400 inimese ulatuses põhjendatud, kuna üritusele oli registreerunud 334 isikut. Järelikult ei vastanud tellitud toitlustusteenuse maht tegelikule vajadusele. Toitlustusteenuse tellimine 66 isiku võrra suuremas mahus ei olnud sobiv, vajalik ega tõhus toetatava tegevuse eesmärkide saavutamiseks. Seetõttu on toetuse saaja rikkunud ühendmääruse § 15 lõike 1 punktis 1 sätestatud kulude abikõlblikkuse põhimõtet, mille kohaselt peab kulu olema põhjendatud.

Toitlustusteenuse kogumaksumus 400 inimesele oli 10 814,08 eurot ning ühe inimese kohta 27,04 eurot. Arvestades, et toitlustusteenuse eest tasuti põhjendamatult 66 inimese ulatuses, moodustab enammakstud kulu kokku 1 784,32 eurot¹⁰. Kuna põhjendamatult tasutud summalt on lisaks arvestatud ühtse määra alusel 7% kaudseid kulusid, on abikõlbmatu ka sellele vastav osa summas 124,90¹¹ eurot. Audiitorite hinnangul ei saa taoline põhjendamatult kulu jääda EL rahastuse kanda ning seda pole õigustatud Euroopa Komisjonile sertifitseerida.

⁶ 1) Esialgne TAT: Haridus- ja Teadusministri 01.12.2023 käskkirja nr 1.12/23/339, lisa 1 „Tegevuse „Ida-Viru täiendkoolituse mahu suurendamine ning uute tasemeõppe õppekavade arendamine ja käivitamine kutse- ja kõrghariduses“ elluviimiseks toetuse andmine“. 2) Muudetud TAT: Haridus- ja Teadusministri 26.08.2024 käskkirja nr 1.1-2/24/254, lisa 1 Tegevuse „Ida-Viru täiendkoolituse mahu suurendamine ning uute tasemeõppe õppekavade arendamine ja käivitamine kutse- ja kõrghariduses“ elluviimiseks toetuse andmine“.

⁷ Vabariigi Valitsuse 12.05.2022 määrus nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“. Kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/akt/117052022013>.

⁸ Ühendmääruse § 15 lg 2.

⁹ 400-334=66.

¹⁰ Maksumus ühe inimese kohta: 27,0352 EUR; registreerunute arv: 334; inimeste arv, kelle eest toitlustuskulu tasuti: 400. Enammakstud summa: 27,0352 EURx(400-334)=1 784,32 EUR.

¹¹ Enammakstud summa, millelt on arvestatud ühtne määr: 1 784,32 EUR; ühtne määr: 7%. Enammakstud summalt arvestatud ühtne määr: 1 784,32 EURx0,07=124,90 EUR.

Ühendmääruse § 34 lg 1 p 1 alusel tehakse finantskorrektsiooni otsus toetuse vähendamiseks juhul, kui toetus on makstud abikõlbmatu kulu hüvitamiseks. Eeltoodust tulenevalt ei saa lugeda abikõlblikuks alusetult arvestatud ning põhjendamata kulu summas 1 909,22 eurot, millest toetuse osakaal on 100%.

Risk toetuse saajale: Kui toetuse saaja ei järgi kulude abikõlblikuks arvestamise reegleid, eksisteerib risk, et toetuse saaja peab abikõlbmatu kulu ulatuses toetuse tagasi maksma. Antud juhul on risk realiseerunud.

Soovitus toetuse saajale: Soovitame toetuse saajal abikõlbmatu toetus finantskorrektsiooni otsuses kinnitatud summas tagasi maksta. Soovitame edaspidi hoolsamalt tagada, et projekti taolisi abikõlbmatuid kulusid ei kantaks.

Toetuse saaja kommentaar: Toitlustushankesse minnes koostati esialgne mahuhinnang, lähtudes ürituse sihtgrupist piirkonnas, meie ootused olid rohkearvuliseks osavõtuks. Enne ürituse toimumist mahuhinnangut eelregistreerunute arvu põhjal ei korrigeeritud, kuna tegemist oli avaliku ja vaba sissepääsuga üritusega.

Registreerimise korraldus ei vastanud täielikult eelnevalt kokkulepitud põhimõtetele ega meie varasemale praktikale – osa osalejaid saabus hilinemisega ning suundus otse saali, jättes registreerimislehele nime ning allkirja kirjutamata. Oleme juhtunu läbi arutanud ning teinud vajalikud muudatusettepanekud edaspidiseks, et sarnaste suure osalejate arvuga avalike teavitusürituste registreerimine oleks paremini korraldatud ning vastaks täielikult kokkulepitud nõuetele.

Palume selgitada, millistele kriteeriumidele ja hindamispõhimõtetele tuginedes on audiitor jõudnud järeldusele, et tellitud teenus ei olnud „sobiv, vajalik ega tõhus“. See aitaks meil oma tegevusi paremini hinnata ning vältida edaspidi sarnaste olukordade tekkimist avalike teavitusürituste korraldamisel.

Auditeeriva asutuse täiendav kommentaar toetuse saajale: AA jääb tähelepanekus esitatud seisukohtade juurde. Kuna tegemist on Euroopa Liidu vahenditest rahastatud toetusprojektiga, on kulude abikõlblikuks arvamine õigustatud üksnes kindlate eelduste täitmisel ja kohaldatavate reeglite järgimisel.

Tähelepanekus on selgitatud kulu abikõlblikkuse hindamise aluseid ning põhjendatud, miks 400 inimesele tellitud toitlustusteenuse maht ei olnud kooskõlas tegeliku vajadusega. Kulu põhjendatuse hindamisel lähtuti ühendmääruse § 15 lõike 1 punktis 1 ja lõikes 2 sätestatud põhimõtetest, mille kohaselt peab kulu olema sobiv, vajalik ja tõhus.

Hindamisel lähtuti üritusele registreerunud isikute arvust (334). Osavõtulehe alusel osales üritusel 215 inimest, mis näitab, et erinevus tellitud teenuse mahu ja tõendatud osalejate arvu vahel ei ole käsitatav üksikute registreerimata jäänud osalejatena. Juba registreerunute arvu alusel on ilmne, et tellitud teenuse maht ületas tegelikku ja teadaolevat osalejate arvu.

66 isiku võrra suuremas mahus teenuse eest tasumine ei olnud sobiv ega vajalik, kuna tellitud maht ületas üritusele registreerunute arvu ning projekti eesmärkide saavutamine ei eeldanud sellises mahus teenuse osutamist. Seetõttu ei saa kulu pidada ka tõhusaks, kuna teenuse eest tasuti mahus, mis ei vastanud põhjendatud vajadusele ega taganud mõistlikku suhet kasutatud vahendite ega saavutatud tulemuste vahel.

Asjaolu, et tegemist oli avaliku ja vaba sissepääsuga üritusega, ei muuda kulu põhjendatuse hindamise aluseid. Kulu peab olema põhjendatud olemasoleva ja tõendatud teabe alusel. Registreerimise korralduslikud puudused või võimalik registreerimata osalemine ei anna alust lugeda registreerunute arvust suuremas mahus teenuse eest tasumist põhjendatuks.

Risk rakendusüksusele: Kui rakendusüksus (RÜ) ei kontrolli vajalikul määral toetuse saaja kohustuste täitmist, esineb risk, et toetust ei ole kasutatud õiguspäraselt ning toetus tuleb osaliselt või täielikult tagasi nõuda.

Soovitus rakendusüksusele: Abikõlbmatuid kulusid pole lubatud Euroopa Komisjonile sertifitseerimiseks esitada. Soovitame alata abikõlbmatute kulude osas toetuse (1 909,22 eurot) tagasinõudmise protsessi. Lisaks soovitame RÜ-l edaspidi tõhusamalt kontrollida kulude abikõlblikkuse reeglite täitmist.

Rakendusüksuse ja korraldusasutuse kommentaar: KA nõustub auditi tähelepanekuga abikõlbmatu summa osas (finantskorrektsiooni puhul tuleb arvesse võtta ka ühtset määra), kuna toitlustus oli tellitud suuremale inimeste arvule kui oli registreerunud. KA hinnangul ei ole tegemist olulise veaga, kuna nagu ka audit punktis 1.3 välja tõi, moodustab see 0,65% auditi valimist ja 0,16% maksetaotluse summast.

KA ei nõustu seisukohaga, et RÜ ei ole piisavalt kontrollinud toetuse saaja kohustuste täitmist ning seetõttu peaks töhustama kulude kontrolli. Perioodil 2021-2027 on riskipõhine kontroll kohustuslik. CPR artikkel 74 punktist 2 tulenevalt peavad juhtimiskontrollid olema riskipõhised ja proportsionaalsed eelnevalt kirjalikult kindlaks määratud riskidega. Kontrollitud projektis on risk hinnatud kõrgeks ja seetõttu on rakendusüksusel kohustus kontrollida vähemalt 25% abikõlblikest kuludest. Käesolevaks hetkeks on RÜ kontrollinud 27,75%, mis on rohkem kui riskimäärast tulenev kontrolli kohustus. RÜ on juhindunud KA juhistest ning arvestades väikest mõju, aktsepteerime riski.

Soovituse rakendamise eest vastutav isik ja kuupäev rakendusüksuses: Elen Maimre, Riskijuhtimise ja järelevalve talituse juht, 90 päeva auditi lõpparuande kinnitamisest.

Auditeeriva asutuse täiendav kommentaar korraldusasutusele: Kuivõrd AA ja KA on rikkumise sisu ning auditi ulatuses olnud abikõlbmatu summa osas üksmeelel, jääb AA tähelepanekus esitatud seisukohtade juurde. Võttes arvesse KA selgitust, et põhjendamatult tasutud summalt oli arvestatud ka 7% ühtse määra alusel kaudseid kulusid, täpsustasid audiitorid tähelepaneku tekstis vastavalt abikõlbmatut summat ning veamäära.

Samuti nõustub AA KA selgitusega kontrolli ulatuse osas ning arvestab, et tegemist on väikese finantsmõjuga rikkumisega, mis ei viita iseenesest süsteemsele puudusele RÜ kontrollitegevuses.

Väheoluline tähelepanek 1.2 – Täienduskoolituste lõpetamise kontrollisüsteem ei ole kooskõlas toetuse andmise tingimuste ega näitajate metoodikaga.

Projekti raames rahastatakse muuhulgas täienduskoolituste läbiviimist riikliku täienduskoolituse tellimuse kaudu. TAT punkti 9.7 kohaselt on riikliku täienduskoolituse, sealhulgas mikrovalifikatsiooniõppe pakkumise kulud abikõlblikud haridus- ja teadusministri määrusega¹² kehtestatud ühikuhindade põhjal. TAT punkti 10.4 järgi on riikliku koolitustellimuse alusel läbiviidavate täienduskoolituste puhul ühikuhinna maksmise aluseks täienduskoolituse läbimist tõendav **tunnistus**.

Vastavalt TAT punktile 3.2 mõõdetakse projekti tulemuste saavutamist meetmete nimekirja tulemusnäitajaga „osalejad, kes said lahkudes kvalifikatsiooni“. TAT tabelis 1 ja näitajate metoodikas¹³ on sätestatud, et tulemusnäitaja hulka arvestatakse täienduskoolituse edukalt lõpetanud isikud ehk need, kes on saanud tegevusest väljumisel kvalifikatsiooni või kompetentsi tõendava **tunnistuse**. Näitajate metoodika kohaselt arvutatakse näitaja kumulatiivselt kõigi nende osalejate põhjal, kes on alustanud täiend- või ümberõpet ning on selle edukalt lõpetanud aruandlusaasta lõpuks, kusjuures on täpsustatud, et tunnistus väljastatakse üksnes nendele osalejatele, kes on saavutanud vajalikud tulemused teadmiste, oskuste ja kompetentside hindamise tulemusel.

Eeltoodust tulenevalt on täienduskoolituse läbimist tõendav **tunnistus** ühikuhinna alusel maksete tegemise ning tulemusnäitaja arvestamise aluseks.

Auditi käigus audiitoritele täienduskoolituste tunnistusi ei esitatud. Tõendusmaterjalina esitati täienduskoolituste läbiviimist ja tunnistuste väljastamist kinnitavad korraldused ja käskkirjad ning väljavõtted täienduskoolituste tunnistuste registritest.

¹² Haridus- ja teadusministri 02.10.2018 määrus nr 29 "Riikliku täienduskoolituse tellimuse koostamise ja esitamise ning täienduskoolituskoha maksumuse arvestamise kord Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisalas". Kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/akt/106052025008>.

¹³ Perioodi 2021-2027 näitajate metoodika. Kättesaadav: <https://confluence.rmit.ee/spaces/RTK0031/pages/248147964/N%C3%A4itajate+metoodika+2021-2027>.

Haridus- ja Teadusministeerium (edaspidi HTM), kes osaleb projekti elluviimisel täienduskoolituste korraldamisega seotud tegevuste partnerina, selgitas, et TAT-is sätestatud nõuete täitmine ei eelda täienduskoolituste tunnistuste kogumist ega säilitamist toetuse saaja või partneri poolt. HTM-i hinnangul on nõuete täitmise tõendamiseks piisavad tunnistuste väljastamist kinnitavad andmed, nagu näiteks käskkiri tunnistuse väljastamise kohta ja/või väljavõte tunnistuste ja tõendite registrist. Viidati ka sellele, et tunnistuste kogumine oleks vastuolus andmete säilitamise põhimõtetega ning isikuandmete kaitse nõuetega. Lisaks on kavas TAT-i muudatus, millega täpsustatakse täienduskoolituse lõpetamise tõendamist.

Audiitorite hinnangul ei ole TAT-is sätestatud nõuded täienduskoolituste läbimise ja tunnistuste olemasolu tõendamise osas kooskõlas tegelikult rakendatava kontrollisüsteemiga. TAT ja näitajate meetodika seovad üheselt nii ühikuhinna maksmise kui ka tulemusnäitaja arvestamise täienduskoolituse läbimist tõendava **tunnistuse** olemasoluga, samas kui praktikas toetuse saaja ega partner koolitusasutustelt tunnistuste esitamist ei nõua. Veendumus tunnistuste olemasolu kohta tugineb kaudsetele tõenditele, nagu käskkirjad ning tunnistuste ja tõendite registrite väljavõtted. Järelikult ei ole kontrollisüsteem üles ehitatud viisil, mis võimaldaks veenduda TAT-is ja näitajate meetodikas nõutud tõendi olemasolus sellisel kujul, nagu see on õigusaktides sätestatud.

Samas võimaldas auditi käigus esitatud tõendusmaterjal olulises osas ja mõistlikul määral veenduda, et täienduskoolitused on ilmselt lõpetatud ning tunnistused väljastatud. Seetõttu ei ole audiitorite hinnangul alust pidada tehtud kuludid abikõlmatuteks. Siiski leiavad audiitorid, et TAT-i imperatiivse nõude ja tegelikult rakendatava kontrollipraktika vaheline erinevus võib edaspidi põhjustada ebaselgust nõuete tõlgendamisel ja rakendamisel, mis võib omakorda viia potentsiaalselt abikõlmatute kulude tekkimiseni.

Audiitorite hinnangul viitab kirjeldatud olukord vajadusele viia TAT-is sätestatud nõuded ja tegelikult rakendatav kontrollipraktika omavahel kooskõlla. Selle saavutamiseks tuleks, kas:

- a) nõuda ja kontrollida täienduskoolituse läbimist tõendavate **tunnistuste** olemasolu või
- b) täpsustada TAT-i sõnastust selliselt, et see kajastaks tegelikult rakendatavat kontrollipraktikat ning võimaldaks täienduskoolituse lõpetamist ja tunnistuse olemasolu tõendada ka muude asjakohaste tõenditega. TAT-i muutmisel tuleb seejuures tagada, et muudatused oleksid kooskõlas näitajate meetodikaga, et vältida nende omavahelist vastuolu.

Soovitus toetuse saajale: Soovitame nõuda ja kontrollida täienduskoolituse läbimist tõendavate tunnistuste olemasolu kooskõlas TAT-is ja näitajate meetodikas sätestatud nõuetele (juhul kui TAT-i ei muudeta).

Toetuse saaja kommentaar: HTM lähtub täienduskoolituse standardist, kus on toodud, et „täienduskoolitusasutuse väljastatud tunnistused ja tõendid nummerdatakse ja täienduskoolitusasutus peab nende üle arvestust pidama.“ RKT määrus sätestab, et RKT täitmise kohta antakse aru vastavalt RKT käskkirjas ettenähtud korral. Õiglase ülemineku fondi raames rahastatava riikliku täienduskoolituse tellimuse tingimustes (eelnimetatud käskkiri) on toodud (punkt 5): „Õppeasutustel on kohustus esitada Haridus- ja Teadusministeeriumile etteantud vormil kuluaruanne koos koolituse lõpetamise käskkirjade koopiatega või lõpudokumentide registri väljavõttega koolituse lõpetanute tunnistuste kohta igakuiselt aruandekuule järgneva kuu 7. kuupäevaks. Digitaalselt allkirjastatud aruanne edastatakse e-toetuse keskkonna postkasti kaudu.“ Kokkuvõtte - tunnistus on koolituse lõpetajale väljastatav dokument, HTMi jaoks tõendab selle olemasolu lõpetamise käskkiri või ja tunnistuste registri väljavõte. Oleme Harnoga jaganud ÕÜFi dokumentide kausta, kust saab ka tunnistuste käskkirjad.

Soovitus rakendusasutusele: Juhul kui toetuse saaja ei rakenda soovitud nõuda ja kontrollida täienduskoolituse läbimist tõendavate tunnistuste olemasolu, soovime rakendusasutusel algatada TAT-i kooskõlla viimine tegelikult rakendatava kontrollipraktikaga. Soovitame täpsustada TAT-is täienduskoolituste lõpetamise ja tunnistuse olemasolu tõendamisega seotud nõudeid. Muudatuste tegemisel on oluline tagada, et TAT ja näitajate meetodika oleksid omavahel kooskõlas, et vältida nende vahelist vastuolu.

Rakendusasutuse kommentaar: Haridus- ja Teadusministeerium algatab TAT-i kooskõlla viimise tegelikult rakendatava kontrollipraktikaga.

Soovituse rakendamise eest vastutav isik ja kuupäev rakendusasutuses: Ena Drenkhan, täiskasvanuhariduse valdkonna juht, 18.05.2026.

Auditeeriva asutuse täiendav kommentaar: Kuivõrd RA on tähelepanekuga nõustunud ja algatab TAT-i kooskõlla viimise tegelikult rakendatava kontrollipraktikaga, jääb AA esitatud tähelepaneku juurde.

2. Raamatupidamises kajastamine

Auditi ulatuses olevad kulud vastavad olulises osas toetuse saaja ja partneri raamatupidamise andmetele.

3. Toetuse maht ning ajastus

Toetuse andmine on toimunud olulises osas ettenähtud mahus ja õigeaegselt ning omafinantseering on tagatud.

4. Hangete läbiviimine

Auditi ulatuses hankeid ei olnud.

5. Riigiabi andmine

Auditi ulatuses ei olnud riigiabi ega vähese tähtsusega abiga seotud kulusid.

6. Teavitamine ja avalikustamine

Toetuse saaja ja partner on toetuse kasutamisest teavitamisel ning avalikustamisel järginud olulises osas kehtivaid õigusakte.

7. Muud tähelepanekud

Punktis 1.2 esitatud tähelepanek „Täienduskoolituste lõpetamise kontrollisüsteem ei ole kooskõlas toetuse andmise tingimuste ega näitajate metoodikaga“ on suunatud ka rakendusasutusele. Juhul kui toetuse saaja tähelepanekus esitatud soovitus ei rakenda, soovitame rakendusasutusel algatada toetuse andmise tingimuste muutmine, et viia need kooskõlla tegelikult rakendatava kontrollipraktikaga, täpsustades täienduskoolituste lõpetamise ning tunnistuse olemasolu tõendamisega seotud nõudeid.

Kinnitame lõpparuande 11 leheküljel.

Auditi eest vastutav isik:

Henry Kibin
Nõunik
Finantskontrolli osakond

Auditi juht:

Pilleriin Masing
II auditi talituse juhtivaudiitor
Finantskontrolli osakond

Tallinn, 17.02.2026